

კაზუსები

კაზუსი 1:

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს წევრი გ. ბერულავა მოძრაობდა საკუთარი ავტომობილით, რასაც შედეგად მოჰყვა ავტოსაგზაო შემთხვევა, რომლის დროსაც გარდაიცვალა მოქალაქე კ. ბერიძე და მისი არასრულწლოვანი შვილი. **უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარემ საქართველოს პარლამენტმა** თნხმობა განაცხადა დასახელებული მოსამართლის სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიცემაზე, რათა დადგენილიყო მომხდარზე ჭეშმარიტება. მოგვიანებით დადგინდა, რომ მოსამართლის ქმედებაში არ იყო დანაშაულის შემადგენლობა და ტრაგიკული შემთხვევა ფეხით მოსიარულეთა ბრალით დადგა, რის შემდეგაც მოსამართლე სტატუსის შესაბამისად მოვალეობის შესრულებას დაუბრუნდა. პარლამენტის წევრთა ერთმა ჯგუფმა ჩათვალა, რომ მოსამართლეს მორალური უფლება არ ჰქონდა გაეგრძელებინა უფლებამოსილების განხორციელება და მოითხოვა მისი უფლებამოსილების შეწყვეტა. **მათ წამოიწიეს იმპიჩმენტის პროცედურა საქართველოს კონსტიტუციის თანახმად დაუშვებელია იმპიჩმენტის პროცედურის წამოწება უზენაესი სასამართლოს წევრის მიმართ.** პარლამენტის წევრთა **მთელი შემადგენლობის ერთმა მეხუთედმა სრული შემადგენლობის არანაკლებ ერთ მესამედმა** აღძრა იმპიჩმენტის წესით უზენაესი სასამართლოს წევრის თანამდებობიდან გადაყენების საკითხი. საქმე გადაწყვეტილების მისაღებად გადაეცა საკონსტიტუციო სასამართლოს, რომელსაც უნდა დაედასტურებინა ფაქტი, რომ გ. ბერულავას პიროვნება აღარ შეესაბამებოდა უზენაესი სასამართლოს მაღალ სტატუსს. საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილების შესაბამისად პარლამენტმა მას **დამსწრე წევრთა უმრავლესობით სრული შემადგენლობის არანაკლებ ერთ** მესამედს უზენაესი სასამართლოს წევრის უფლებამოსილება შეუწყვიტა.

კონსტიტუციური იყო თუ არა უზენაესი სასამართლოს წევრის მიმართ შესრულებული ქმედებები? იმსჯელეთ!

კაზუსი 2:

საქართველოს პრეზიდენტმა, თურქეთის სამხედრო ძალების საქართველოს სახელმწიფოზე თავდასხმის გამო დეკრეტით გამოაცხადა **საგანგებო მდგომარეობა**

საომარ მდგომარეობას საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე და ხუთი დღის ორი დღის შემდეგ შეიტანა გადაწყვეტილება პარლამენტში დეკრეტი საგანგებო მდგომარეობის გამოცხადების შესახებ. ამის შემდეგ ქვეყნის უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად პრეზიდენტმა დადო ხელშეკრულება გერმანიის სახელმწიფოსთან საომარი მდგომარეობის დროს ხელშეკრულების რატიფიცირება დაუშვებელია საქიროების შემთხვევაში ამ უკანასკნელის სამხედრო დახმარების გამოყენების თაობაზე ხელშეკრულების რატიფიკაციაზე პარლამენტმა უარი თქვა. საქართველოს პრეზიდენტმა დაითხოვა პარლამენტი არ იყო საფუძველი და დანიშნა რეფერენდუმი პრეზიდენტს არა აქვს უფლება მოსილება საკუთარი ინიციატივით დანიშნოს რეფერენდუმი მითუმეტეს საგანგებო მდგომარეობის დროს, რათა ხალხს გადაეწყვიტა ხელშეკრულების რატიფიკაციის საკითხი ხელშეკრულების რატიფიცირების საკითხზე რეფერენდუმი არ ინიშნება. პრეზიდენტმა კიდევ ერთი დეკრეტით ბრძანებულებით დანიშნა პარლამენტის რიგგარეშე არჩევნები. საომარი მდგომარეობის დროს რიგგარეშე არჩევნების დანიშვნა დაუშვებელია რეფერენდუმის გადაწყვეტილება უარყოფითი აღმოჩნდა, ხალხმა უარი თქვა გერმანიის სამხედრო დახმარების გამოყენებაზე. ამჯერად პრეზიდენტმა ახალარჩეულ პარლამენტს წარუდგინა აღნიშნული ხელშეკრულება რატიფიკაციისთვის რეფერენდუმის გაუქმება შეიძლება მხოლოდ რეფერენდუმით, ამის გარდა ერთი და იმავე საკითხის მოკლე ვადაში პარლამენტში ხელმეორედ შეიტანა დაუშვებელია. 28 წევრიანმა არანაკლებ 50მა წევრმა საპარლამენტო ფრაქცია „ხალხმა ტალღამ“ ჩათვალა, რომ პრეზიდენტის ქმედებები არაკონსტიტუციური იყო და მიმართა საკონსტიტუციო სასამართლოს./

როგორი გადაწყვეტილება უნდა მიიღოს საკონსტიტუციო სასამართლომ? დაასაბუთეთ!

კაზუსი 3:

საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრი დ. არვაძე მოძრაობდა საკუთარი ავტომობილით, რასაც შედეგად მოჰყვა ავტოსაავარიო შემთხვევა. აღნიშნული შემთხვევის შედეგად გარდაუცვალა ხანდაზმული მამაკაცი საქართველოს პარლამენტმა თანხმობა განაცხადა საკონსტიტუციო სასამართლომ დასახელებული მოსამართლის სისხლის სამართლებრივ პასუხისგებაში მიცემაზე, რათა დადგენილიყო მომხდარზე ჭეშმარიტება. მოგვიანებით დადგინდა, რომ ავტოსაავარიო შემთხვევა ფეხით მოსიარულეთა ბრალით იყო გამოწვეული, რის შემდეგაც მოსამართლე სტატუსის შესაბამისი მოვალეობის შესრულებას დაუბრუნდა.

პარლამენტის წევრთა ერთმა ჯგუფმა ჩათვალა, რომ მოსამართლეს მორალური უფლება არ ჰქონდა გაეგრძელებინა უფლებამოსილების განხორციელება და

მოითხოვა მისი უფლებამოსილების შეწყვეტა. მათ წამოიწიეს იმპიჩმენტის პროცედურა. საქართველოს კონსტიტუციის თანახმად საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრი არ შედის იმ პირთა სიაში რომელთა იმპიჩმენტის წესით გადაყენება შესაძლებელია პარლამენტის წევრთა 18 წევრიანმა არანაკლებ 50 კაციანმა ჯგუფმა აღძრა იმპიჩმენტის წესით საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრის თანამდებობიდან გადაყენების საკითხი. საქმე გადაწყვეტილების მისაღებად გადაეცა უზენაეს სასამართლოს საკონსტიტუციო სასამართლოს, რომელსაც უნდა დაედასტურებინა ფაქტი, რომ დ.არვაძის პიროვნება აღარ შეესაბამებოდა საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრის მაღალ სტატუსს. უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილების შესაბამისად, პარლამენტმა მას სიითი შემადგენლობის სრული შემადგენლობის უმრავლესობით საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრის უფლებამოსილება შეუწყვიტა.

კონსტიტუციური იყო თუ არა საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრის მიმართ განხორციელებული ქმედებები? იმსჯელოთ!

კაზუსი 4:

საქართველოს პარლამენტის მიერ მთავრობისა და სამთავრობო პროგრამისადმი ნდობის გამოცხადებისთანავე პრემიერ-მინისტრმა მიიჩნია რა, რომ არსებობდა უფლებამოსილების განხორციელების სამართლებრივი საფუძველი, გამოსცა ნორმატიული ინდივიდუალური აქტი ბრძანების ფორმით, რომლითაც დეტალურად მოაწესრიგა მთავრობის შექმნის წესი, სტურქტურა და უფლებამოსილებები. ცამეტწევრიანმა არანაკლებ 50მა კაცმა საპარლამენტო ფრაქციამ ჩათვალა, რომ პრემიერ-მინისტრის მხირადან ადგილი ჰქონდა კონსტიტუციის დარღვევას და აღძრა იმპიჩმენტის წესით მისი თანამდებობიდან გადაყენების საკითხი საკონსტიტუციო სასამართლომ დაადასტურა პრემიერ-მინისტრის ქმედებაში კონსტიტუციის ნორმების დარღვევა, რის შემდეგაც პარლამენტმა სრული შემადგენლობის უმრავლესობით მიიღო გადაწყვეტილება პრემიერ-მინისტრის თანამდებობიდან გადაყენების საკითხის კენჭისყრაზე დაყენების შესახებ საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილების შემდეგ პირდაპირ კენჭი უნდა ეყაროს იმპიჩმენტის საკითხს. აღნიშნული პროცედურის შემდეგ კენჭისყრაზე დადგა პრემიერ-მინისტრის გადაყენების საკითხი, რომელიც გადაწყდა პერლამენტართა სრული შემადგენლობის უმრავლესობის მხარდაჭერით. იმპიჩმენტის პროცედურის მიმდინარეობის დროს პრემიერ-მინისტრის მოვალეობას ასრულებდა ვიცე-პრემიერი, პრემიერის გადაყენებისას მთავრობაც ავტომატურად გადაყენებული იქნება, ამიტომ ვიცე-პრემიერი ვერ შეასრულებდა პრემიერ-მინისტრის მოვალეობას. რომელსაც მთავრობის მეთაურის გადაყენების შემდეგ მთავრობის წევრებმა საქართველოს პრეზიდენტის წინაშე რეკომენდაცია გაუწიეს პრემიერ მინისტრის პოსტზე წარსადგენად.

საქართველოს პრეზიდენტმა დასახელებული კანდიდატურა პრემიერ-მინისტრის
პოსტზე ნდობის გამოცხადებისათვის პარლამენტს წარუდგინა, რომელმაც
დადგენილი პროცედურების გავლის შემდეგ დაიკავა მითითებული პოსტი.
პრეზიდენტს არ აქ უფლება საკუთარი ინიციატივით აირჩიოს ახალი კანდიდატურა
, ახალი პრემიერ-მინისტრის კანდიდატურა უნდა აირჩიოს საპარლამენტო
უმრავლესობამ, მაგრამ თუ უმრავლესობა არაა შექმნილი იმ საპარლამენტო
ფრაქციიდან, რომელშიც ყველაზე მეტი პარლამენტარია გაწევრიანებული.

დაცული იყო თუ არა შესაბამისი კონსტიტუციური ნორმები? იმსჯელეთ!

Հանրակրթություն

ԱԵԿ

№ 1.

Երկրի կենտրոնից մինչև մակերևույթի հեռավորությունը
 հասնում է մոտ 6370 կմ-ի: Այս հեռավորությունը կոչվում է
 հողեկեղևի հաստություն: Այն անհաստ է մոտ 5-10 կմ-ի,
 իսկ արևմտյան Եվրոպայի և Արևելյան Ասիայի մասերում
 հասնում է 15-20 կմ-ի: Հողեկեղևի հաստությունը
 անհաստ է մոտ 5-10 կմ-ի, իսկ արևմտյան Եվրոպայի
 և Արևելյան Ասիայի մասերում հասնում է 15-20 կմ-ի:

Handwritten text in Armenian script, likely a letter or document, written on lined paper. The text is dense and covers most of the page. It appears to be a personal or official communication, possibly related to a request or a report. The handwriting is somewhat cursive and difficult to read precisely due to the angle and lighting. The text is written in Armenian and includes various words and phrases, some of which are partially obscured by the page's fold or the way the paper is held. The overall appearance is that of a handwritten note or letter.

1) կամաձիկ թղթածուկում և ևս բոլոր ճիւղերում
տեսնվում է:

Լազրային թղթածուկում ~~և~~ մեծագույն
քանակությամբ զտվածուկներով և
մեծագույն թղթածուկներով կենտրոնացված
կամաձիկ թղթածուկում, շնորհիվ մեծ
քանակությամբ կենտրոնացված թղթածուկներով:

2) Վերջին թղթածուկում զտվածուկներ, իսկ նաև
զտվածուկներով ևս մեծ թղթածուկներով
ևս մեծ թղթածուկներով, զտվածուկներով
թղթածուկում ևս մեծ թղթածուկներով
ևս մեծ թղթածուկներով թղթածուկներով:

3) Վերջին թղթածուկում զտվածուկներով
ևս մեծ թղթածուկներով ևս մեծ թղթածուկներով:

4) Վերջին թղթածուկում կենտրոնացված
ևս մեծ թղթածուկներով ևս մեծ թղթածուկներով
ևս մեծ թղթածուկներով ևս մեծ թղթածուկներով
ևս մեծ թղթածուկներով ևս մեծ թղթածուկներով:

5) Բարձր Հիվանդ Տեղափոխվող արտա
շնչաօգնությունը և Տեղափոխվող
սեղանակ. Զուգահեռով ստացված
և ունի 96. Թ-4 բոլոր մի 48
կարգի շնչա օգնություն.

6) Տեղափոխվող սթիլ շնչա մի բաժնի
Հիվանդին օգնություն -

7) Տեղափոխվող մի հիվանդ շնչա մի
մեկուկու բաժնի մեջ մեկ Տեղափոխվող,
և շնչա օգնությունը ունի 96 և
մի օգնություն. Զուգահեռով
ստացված շնչա օգնություն և մի
Տեղափոխվող մեկուկու բաժնի
բոլոր շնչա. Զուգահեռով մի
օգնություն և մի օգնություն

8) Տեղափոխվող սթիլ օգնությունը մեկուկու
շնչա, և մեկուկու օգնությունը մեկուկու
և մեկուկու օգնությունը, և մեկուկու
օգնությունը և մեկուկու.

9) ~~Հայ.~~ Լուսինի շրջանում շրջաձևի կողմից
ճիւղերի բաժանում.

ճիւղերի սա լուսնոտուս բաժանումը
48 կառույց շրջանում յիշակարգ.
Լուսնի շրջանում ճանաչողության
5 րոպե շատ քիչ.

բաժանումը ճիշտը սպա լուսնոտուս
և ճիւղերի բաժանում.

10) ~~Հայ.~~ ճիւղերի բաժանումը, ճիւղեր
և ճիւղերի շրջանում սխառ
անձինք մե լուսնի շրջանում, ճիւղեր
150-200 ճիւղերի շրջանում շատ քիչ - ու ճիւղեր
սխառ սա ճիւղերի լուսնոտուս.

89 ճիւղեր

კაზუსი

საქართველოს პარლამენტის იურიდიულმა კომიტეტმა მოამზადა კანონპროექტი „მთავრობის უფლებამოსილები, სტრუქტურისა და საქმიანობის წესის შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის თაობაზე“ და წარუდგინა პარლამენტს განსახილველად.

კანონპროექტი მიღებულ იქნა პარლამენტის სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით და გადაეცა საქართველოს პრეზიდენტს დასამტკიცებლად. საქართველოს პრეზიდენტმა ვეტო დაადო კანონპროექტს და შენიშვნებით დაუბრუნა საქართველოს პარლამენტს.

პრეზიდენტის შენიშვნებს მხარი დაუჭირა სხდომაზე დამსწრე დეპუტატთა უმრავლესობამ, კერძოდ, 50 დეპუტატმა. ამის შემდეგ პარლამენტმა კენჭი უყარა კანონის თავდაპირველ რედაქციას, რომელიც მიღებულ იქნა სრული შემადგენლობის 3/4-ის მხარდაჭერით.

პრეზიდენტმა უარი განაცხადა კანონის ხელმოწერაზე და დაითხოვა პარლამენტი.

პარლამენტში ერთმანეთისაგან დამოუკიდებლად,
ერთდროულად მოხდა „ადგილობრივი თვითმმართველობის
შესახებ“ კანონპროექტის ინიცირება საქართველოს
პრეზიდენტის, საპარლამენტო ფრაქცია „მაჟორიტარების“ და
პარლამენტის წევრ ივანე ბერიტაშვილისაგან.
როგორი იქნება განხილვის პროცედურა? იმსჯელოთ!

თბილისის №1 საჯარო სკოლის პედაგოგებმა გადაწყვიტეს
„ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონპროექტის საკუთარი
ვარიანტი შეეთავაზებინათ პარლამენტისათვის.
რომელი ვარიანტი არსებობს კანონპროექტის პარლამენტში
მოსახვედრად? იმსჯელოთ!

საქართველოს მთავრობამ მოამზადა ევროსაბჭოსთან
საქართველოს ურთიერთობის ძირითადი მიმართულებების
პროექტი, რომელიც გადაუგზავნა პარლამენტს.
საპარლამენტო ფრაქცია „ქრისტიან-დემოკრატებს“ შიანჩია,
რომ მთავრობა იტყუება პარლამენტის უფლებამოსილებებში.
როგორ უნდა მოიტყოს ფრაქცია? იმსჯელოთ!

შესტის საკრებულომ იმსჯელა დაბის სოციალურ-
ეკონომიკური და კულტურული განვითარების
პრობლემებზე. რასაც კონსტიტუციის 31-ე მუხლიდან
გამომდინარე რომელიც სახელმწიფოს აკისრებს
შეაღწეობას დააგინოს ქვეყნის მაღალმთიანი რეგიონის
შედავადები, შედგად მოქვეა კანონპროექტის შემუშავება
რომელი გზები არსებობს კანონპროექტის პარლამენტში
მოსახედრად? იმსჯელეთ!

პრეზიდენტმა საკუთარი გადაწყვეტილებით დაითხოვა
პარლამენტი. ამ პერიოდში აჭარის ტერიტორიაზე
დაფიქსირდა ქათმის გრიპის შემთხვევები.
როგორ უნდა მოიტკეს ხელისუფლება? იმსჯელეთ!

ჰიპოთეტური კაზუსი 2 (8 ქულა)

საქართველოს პარლამენტის წევრი კახა აბაშმაძე, რომელიც საპარლამენტო უმცირესობის ფრაქცია „მამულის“ წარმომადგენელია, ხელმძღვანელობს სააქციო საზოგადოება „ბერმუხას“. აღნიშნულმა საზოგადოებამ საზოგადოებამ იგი ექვსი თვით მიავლინა მაროკოში. მისი დაბრუნების შემდეგ, საპარლამენტო უმრავლესობის ფრაქცია „ევოლუციონერმა“ სარჩელი შეიტანა თბილისის სააპელაციო სასამართლოში კახა აბაშმაძისათვის პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის თაობაზე.

დაცულია თუ არა კონსტიტუციური ნორმები?
იმსჯელეთ!

ჰიპოთეტური ვაზუსი (12 ქულა)

საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ კახეთში განხორციელდა პროექტი, რომლის საფუძველზე ვაზის ნაწველად გაშენდა ატმის და ბლის ბაღები, რადგან ჩაითვალა, რომ ვაზის მოვლა ძვირი ჯდება. საპარლამენტო ფრაქცია „აღორძინებამ“ ჩათვალა, რომ ვაზის ვენახების განადგურება დანაშაული იყო, შეაგროვა 38 ხელმოწერა და წამოიწყო იმპიჩმენტის პროცედურა სოფლის მეურნეობის მინისტრის თანამდებობიდან გადაყენების მოთხოვნით. საკითხი დასკვნისთვის გადაეცა უზენაეს სასამართლოს, რათა დაედანსტურებინა სოფლის მეურნეობის მინისტრის ქმედებაში დანაშაულის ნიშნების არსებობა. მთავრობამ მიიჩნია, რომ პარლამენტი უხეშად ერეოდა აღმასრულებელი ხელისუფლების განხორციელების პროცესში და წარდგინებით მიმართა პრეზიდენტს დაეთხოვა პარლამენტი. პრეზიდენტმა გამოსცა განკარგულება, რომლის საფუძველზეც დაითხოვა პარლამენტი.

საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლომ არა კონსტიტუციურად ჩათვალა პრეზიდენტის მიერ განხორციელებული ქმედება. რატომ? იმსჯელოთ!